

A NAGY HONVÉDŐ HÁBORÚBAN ARATOTT GYŐZELEM 10. ÉVFORDULÓJÁRA.

Kornis Pál alezredes

Tíz esztendeje annak, hogy a hős Szovjet Hadsereg diadalmas csapatai, végrehajtva a Haza parancsát, szétzúzták Hitler rablóhadseregét, kitűzték Berlinre a győzelem lobogóját és feltétel nélküli kapitulációra kényszerítették a fasiszta Németországot. Elhallgattak Európában a fegyverek; a Szovjet Hadsereg és az egész szovjet nép Nagy Honvédő Háborúját, a háborúban hozott mérhetetlen áldozatot az ellenségén aratott teljes győzelem koronázta.

1945 januárjában, mikor hazánk területén a legelkeseredettebb harcok folytak az ország felszabadításáért és a német hadsereg déli szárnyának szétzúzásaért, hatalmas tüzérségi sortűzek tudatták az egész világgal, hogy a Szovjet Fegyveres Erők a főirányban, a fasiszta Németország létfontosságú központjai ellen is megkezdték döntő támadásukat. Megindult a történelmi jelentőségű hadművelet, hogy végleg szétzúzza és megsemmisítse a hitlerista hadsereget, a megátalkodott gyilkosok és elvetemült rablók hadseregét.

Az a hatalmas arányú támadás, amely 1945 elején kibontakozott és Németország belseje felé irányult, méreteiben egyedülálló a hadtörténelemben. Nem volt és nem lehetett erő, mely ellenállhatott volna a nyugat felé zúduló áradatnak.

1945 első 40 napja alatt a Szovjet Hadsereg befejezte Lengyelország felszabadítását, elfoglalta Kelet-Poroszországot, Német-Sziléziát, Pomeránia területét és eljutott a fasiszta Németország fővárosának távoli előteréhez. A Szovjet Hadsereg véget vetett annak a hitlerista hetvenkedésnek, hogy több mint 100 év óta nem lépte át ellenséges katona Németország határát, hogy a német hadsereg csak idegen földön harcolt és csak idegen földön fog harcolni a jövőben is.

A berlini hadműveletet a szovjet csapatok olyan körülmények között hajtották végre, mikor a hitleristák megszüntették az ellenállást a nyugat-európai hadszíntéren s összes erőiket a Szovjet Hadsereg ellen Berlin védelmére csoportosították át. Egyidejűleg kísérleteket tettek az imperialista hatalmakkal való különbéke megkötésére. Ma már mindenki előtt ismeretes, hogy e kísérletek sikertelensége nem Churchillen és társain múlt, akik szívesen üdvözölték volna a háború ilyen irányú kimenetelét, hanem azon a hatalmas lendületű támadáson, amellyel a Szovjet Hadsereg a fasiszta német hadsereget megsemmisítette és Berlint elfoglalta.

A német hadvezetés jól tudta, hogy a berlini csata eredményétől nemcsak a háború végső kimenetele, hanem a fasiszta rendszer sorsa is függ. Ennek megfelelően hatalmas, mélyen tagolt védelmet épített ki az Oderától Berlinig. Az Odera és a Neisse nyugati partján három védelmi övezet húzódott, mintegy 20—40 km. mélységben. Az állásokat számos akadállyal erősítették meg, nagyszámú aknamezőt telepítettek. Berlin körül és magában a városban nagymennyiségű páncél és vasbeton alkalmazásával még külön három megerősített vonalat létesítettek. Berlint a hitleristák bevehetetlen várrá akarták kiépíteni. A várost, mely kelet—nyugati irányban 45, észak—déli irányban 30 km kiterjedésű és amelyben több mint 100 nagy hadiüzem volt, 9 védelmi szektorra osztották, minden egyes utcát erős barrikádokkal és aknamezőkkel torlaszolták el. A város központi részében több mint 400 vasbeton építményt emeltek. A hitlerista hadvezetés olyan óvóhelyeken helyezkedett el, amelyeket még a legnagyobb méretű repülőbombák sem voltak képesek átütni. A berlini erődítéseket beleszámolva, a védelem összmélysége elérte a 100 km-t, s minden talpalatnyi földet, mely a támadó szovjet csapatok útjába esett, megerősítettek. Tavak, folyók, erdők, hegységek sűrű hálózata, egész háztömbök, sokemeletes épületek és romok, pincék és vasútvonalak — mindez a védelem célját szolgálta. A német hadvezetés csaknem összes meglévő erőit a szovjet csapatok ellen összpontosította az Oderánál, a Neissénél és Berlin körzetében. A csapatok létszáma, a tartalékokkal és a népfelkelő zászlóaljakkal együtt, elérte az egymillió főt. Nagyszámú tüzérséget és aknavetőt összpontosítottak a páncélelhárításra és a hitlerifjúság tagjaiból különleges, páncélöklökkel felszerelt osztagokat állítottak fel.

A Szovjet Hadsereg támadó hadműveleteit három arcvonal csapatai hajtották végre. Az első Bjelorussz Front csapatai Zsukovnak, a Szovjetunió marsalljának vezetésével Berlin északról és északnyugatról való bevételére és a város középpontjára irányították csapásukat. Az első Ukrán Front Konyev marsall vezetésével déli irányból csapott Berlinre, hogy ott egyesüljön az első Bjelorussz Front csapataival és körülzárja a bekerítő gyűrűt. Ugyanezen front csapatai tovább kellett, hogy folytassák támadásukat nyugatra, az Elba irányába. A második Bjelorussz Arcvonal csapatai Rokoszovszkij marsall vezetése alatt északról biztosították Berlin elfoglalását. Ilymódon a Szovjet Hadsereg csapatainak egyidejűleg három hadműveleti feladatot kellett megoldaniuk:

1. a német csapatok bekerítése és részletekben való megsemmisítése,
2. kedvező feltételek létrehozása a Berlin körzetében elszigetelt német főerőcsoport likvidálására és Berlin bevételére,
3. a német védelem teljes mélységben való szétzúzása és a Szovjet csapatok előretörése az Elbáig.

Annak ellenére, hogy az ellenség elkeseredett és dühödtt ellenállást fejtett ki, a szovjet csapatok a berlini hadművelet tervét megvalósították.

A Szovjet Hadsereg április elején szétverte a németek kelet-poroszországi csapatait és április 9-én elfoglalta Kelet-Poroszország fővárosát, Königsberget, a mai Kalinyingrádot. Ugyanakkor a Szovjet Hadsereg más csapatai, Magyarország teljes felszabadítása után kiverték a német rablókat Ausztria fővárosából, Bécsből is.

Hiába jelentette ki Hitler a német hadsereghez és a német néphez intézett kiáltványában, hogy a Szovjet Hadsereg sohasem fog bevonulni Berlinbe, öszeszorult a gyűrű a fasiszta főváros körül.

Eközben nyugat felől az angol és amerikai csapatok, melyek semmi komoly ellenállásra nem találtak, mert a német csapatok zöme a szovjet fronton harcolt, megtisztították a németektől Franciaországot, átkeltek a Rajnán és Németország nyugati részében az Elba felé közeledtek.

A háború utolsó felvonása, a Berlin elfoglalásáért vívott hadművelet április 16-án kezdődött. A támadás első napján, hatalmas tűzérési és páncélos támadás után a szovjet csapatok áttörték az ellenséges védelem első övezetét és mélyen beékelődtek a fasiszta csapatok hátába. A támadás második napja, a második védelmi öv elleni roham újabb hatalmas tűzérési és repülő-támadással kezdődött. Az ellenség valamennyi kísérlete, hogy a szovjet csapatok támadását feltartsa, sikertelennek bizonyult. Április 18-án a harmadik védelmi övet is áttörték. Ezzel a németek megerősített vonala az Oderánál át volt törve. A szovjet csapatok három nap alatt mintegy 30 km-t nyomultak előre és hatalmas veszteségeket okoztak az ellenségnek. Néhány nap alatt szétzúzták az ellenség csapatait és megteremtették az előfeltételeket a fasiszták berlini erőcsoportjának teljes bekerítéséhez. Április 24-re az 1. Bjelorusz és az 1. Ukrán Front csapatai Berlin délkeleti szegélyénél egyesültek. A gyűrű bezárult. A Berlintől délkeletre körülzárt 13 hadosztálynyi erő megsemmisítése attól a lehetőségtől is megfosztotta a német hadvezetést, hogy ezeket Berlin védelmére felhasználhassa. Eközben az 1. Ukrán Front közepének csapatai hatalmas és céltudatos csapással a teljes hadműveleti mélységben áttörték nyugati irányban a német védelmet, széles frontban megindultak az Elba felé és Torgau körzetében egyesültek az amerikai csapatokkal. Április 25-re, alig több mint egy hét alatt az 1. Bjelorusz és az 1. Ukrán Front sikeres hadműveletei teljessé tették a németek berlini csoportjának körülzárását.

A németek, akik hajlandónak mutatkoztak az angol-amerikai csapatok előtt letenni a fegyvert és harc nélkül engedték át nyugaton városaikat, a szovjet csapatok ellen továbbra is dühödő ellenállást tanúsítottak. A hitlerista vezetés, hogy rendszerének teljes összeomlását elhúzza, mindent megtett a harcok elnyújtására. A városban folyó csata különösen kemény és elkecseregett volt. Éjjel-nappal szakadatlanul folyt a harc, melynek során a minden oldalról támadó szovjet katonák lépérlépésre nyomultak előre a város középpontja felé. Április 30-ra, a bekerítőgyűrűt öszeszorítva, háztömböt háztömb, házat ház után elfoglalva,

a fasisztákat a város központjába és az állatkert körzetébe szorították vissza. A szovjet csapatok harci elszántsága és lelkesedése soha nem látott fokot ért el. Valamennyi csapat arra törekedett, hogy minél előbb törjön előre a Reichstaghhoz és kitűzze Berlin fölé a győzelem lobogóját. Április 30-án 13 óra 50 perckor hatalmas tűzérségi csapás után a szovjet katonák a falak résein keresztül behatoltak a fasizmus fellegvárának, a Reichstagnak épületébe. Az elkeseredett harc azonban még itt sem ért véget. Minden méterért, minden szobáért elkeseredett küzdelmet kellett folytatni, emeletet emelet után kellett megtisztítani a mindenre elszánt ellenségtől. A szovjet katonák azonban nem ismertek akadályt. Csupán ebben a harcban több mint 2500 foglyot ejtve, alig félórás küzdelem után 14 óra 25 perckor Kantárijja és Jegorov gárda-tiszthelyettesek kitűzték Berlin fölé a győzelem lobogóját.

Tíz esztendővel ezelőtt, 1945 május 2-án a Legfelsőbb Főparancsnok parancsa az egész világgal tudatta, hogy a szovjet haderők „befejezték a német hadak berlini csoportjának szétverését és ma május 2-án hatalmukba kerítették Németország fővárosát, Berlint a német imperializmus központját és a német agresszió fészékét.”

Berlin főépületén, a Reichstagon büszkén lengett a győzelem lobogója. Egy szovjet katona ezt írta krétával az épület falára: „Eljöttünk ide, hogy Németország ne jöjjön többé hozzánk.”

1945 május 8-án a német főparancsnokság képviselői Berlinben aláírták a feltétel nélküli megadásról szóló okmányt. Berlin elestével és a szovjet csapatoknak az Elbáig való előrenyomulásával a Nagy Honvédő Háború utolsó, minden eddiginél nagyobb arányú és hevesebb támadó hadművelete véget ért. Május 9-én a szovjet csapatok felszabadították Csehszlovákia fővárosát, Prágát és megsemmisítették a hitlerista hadsereg utolsó maradványait is.

A berlini hadművelet ragyogó végrehajtása a hitleristák „európai új rendjének“ végét jelentette, győzelmes befejezése volt annak a nehéz és véres harcnak, melyet a Szovjetunió népei és a Szovjet Hadsereg a Haza védelmében és azért folytatott, hogy felszabadítsa Európa leigázott népeit és megmentse a világ kultúráját és a civilizációt a fasiszta barbárságtól.

A Szovjetunió azonban, mely a háború győzelmes befejezése után haladéktalanul hozzáfogott, hogy megfeszített munkával helyreállítsa a német területekről által feldúlt országát, nem érezhette magát teljes biztonságban mindaddig, míg fennállott a háború másik tűzfészke, az imperialista Japán, mely elutasította a feltétel nélküli kapituláció követeletését.

A japán imperialisták, mint ismeretes, hosszú éveken át legjobb csapataikat tartották a szovjet távolkeleti határok mentén és állandó háborús fenyegetést jelentettek a szovjet állam számára. 1942 nyarán csak Sztálingrád elestére vártak, hogy orvul rávessék magukat a Szovjet-

unióra. A szovjetállam, számolva a japán támadás veszélyével, a Nagy Honvédő Háború ideje alatt kénytelen volt nagy katonai erőket tartani a Távolkeleten, ami igen előnyös volt a fasiszta Németország számára és kétségkívül elhúzta a háború befejezését. Japán még akkor sem szüntette be ellenséges tevékenységét, mikor Németország már a pusztulás szélére került.

A hitleri Németország szétverése után meg kellett szabadítani a szovjetországot a japán agresszió veszélyétől is. A Szovjetunió — szövetségi kötelezettségeit hűen betartva — a jaltai egyezménynek megfelelően, három hónappal a hitleri Németország szétzúzása után kihirdette a hadiállapotot az agresszív Japánnal szemben. 1945 augusztus 9-én a Szovjet Hadsereg és a Csendes-óceáni Flotta megkezdte hadműveleteit. Ezek a hadműveletek a japán hadsereg ellen több mint 4000 km-nyi kiterjedésű fronton folytak. A Szovjet Hadsereg megtörte a japánok elkeseredett ellenállását és megsemmisítette erődtíménnyé kiépített védelmi vonalaikat. Bár a szovjet csapatoknak kedvezőtlen időjárási körülmények között, nehezen járható hegyláncokon kellett átkelniük, gyorsan törtek előre minden irányba, rövid idő alatt szétzúzták Japán főerejét, a Kvantung-hadsereget és megtisztították a japánoktól Mandzsuriát, egész Szahalint, Dalnij és Port Artur városokat, a Kurili szigeteket és Észak-Koreát.

A Szovjetunió háborúbalépése Japán ellen, a Szovjet Hadsereg egységeinek lendületes támadása teljesen megváltoztatta a távolkeleti helyzetet és Japánt meghódolásra kényszerítette. 1945 szeptember 2-án Japán feltétel nélkül kapitulált.

A második világháború, melyet az imperialisták robbantottak ki és kényszerítettek a Szovjetunióra, az agresszorok megsemmisítő vereségével ért véget.

* * *

A szovjet nép győzelmes Nagy Honvédő Háborúja a szabadságért és haladásért vívott halhatatlan hőstettként kerül örökre az emberiség történelmének legfényesebb lapjaira. A háború, mely mérhetetlen szenvedést zúdított a világra, milliók pusztulásával járt és felbecsülhetetlen anyagi értéket semmisített meg, az ellenség teljes leverésével végződött. A Szovjet Hadsereg szétzúzta a fasiszta államok hadseregeit, megvédte a Szovjetunió szabadságát és függetlenségét, és megmentette a világ népeit és a világcivilizációt a fasiszta barbárságtól.

A szovjet nép a fasiszta agresszorok szétzúzásával az egész világ előtt bebizonyította a szovjet társadalmi- és államrend, a szovjet társadalom erkölcsi-politikai egysége, a szocialista nemzetek közötti testvéri barátság és az éltető szovjet hazafiság lebírhatalan erejét.

A szovjet nép azért arathatott tíz esztendővel ezelőtt ilyen döntő, történelmi jelentőségű győzelmet, mert igazságos, felszabadító háborút viselt, mert a korszerű, hosszú ideig tartó elkeseredett háború sikeres

vezetéséhez szükséges minden eszköz terén felülmulta az ellenséget és mert fegyveres erői feladatuk magaslatán állottak.

A szovjetállam a Nagy Honvédő Háború nehéz éveiben fényesen kiállotta a próbát és bebizonyította, hogy a szovjet államrendszer nemcsak a békés építés éveiben a legjobb forma, mely az országot a gazdasági és kulturális felemelkedés útjára vezeti, de háború idején is a legalkalmasabb államforma az ellenség visszaveréséhez szükséges összes erők mozgósítására. A Szovjetunió többek között azért aratott győzelmet a fasiszta államok felett, mert a szovjetállam tág lehetőségeket biztosított a népgazdaság és a kultúra valamennyi ágának gyors fellendítésére. Ez tette lehetségessé, hogy a gazdasági élet megszervezése és fejlesztése, a hadsereg képzettsége és minden egyéb téren igen rövid idő alatt túlszárnyalja a fasiszta államokat. Ebben a tényben jut legélesebben kifejezésre a szovjet társadalmi és államrend fölénye.

A szovjet társadalmi rend rendkívüli életképessége nagyrészt abból adódik, hogy a szovjet államnak sikerült először a történelem folyamán megteremtenie a különböző nemzetek egymáshoz való helyes viszonyát. A Nagy Honvédő Háború igazolja, hogy a Szovjetunió teljesen kialakult soknemzetiségű szocialista állam, melynek szilárdságát bármely burzsoá állam megirigyelheti. A szocializmust megelőző egyetlen társadalomban sem alakult és nem is alakulhatott volna ki a népek olyan morális és politikai egysége, olyan barátsága, mint a szovjet államban. Éppen ez volt a Szovjetunió, a szovjet társadalmi és államrend erejének és legyőzhetetlenségének forrása és ez marad a jövőben is.

A szovjet társadalmi rend a Nagy Októberi Szocialista Forradalom eredményeképpen jött létre. Lenin, midőn az új társadalom felépítésének útjait megjelölte, abból indult ki, hogy a szovjet társadalmi rend győzelméhez, a szocializmus győzelméhez nemcsak meghatározott politikai rendszer, a szovjet rendszer szükséges, hanem igen fejlett gazdasági alap is. Ennek létrehozása nélkül gondolni sem lehetett arra, hogy a Szovjetunió rövid idő alatt felszámolja a cári Oroszország évszázados gazdasági, katonai és kulturális elmaradottságát.

A Bolsevik Párt a forradalom első napjától kiaknázza a szovjet hatalomnak, ennek a valódi népi hatalomnak minden előnyét, leküzdött minden nehézséget, és elszánt harcot folytatott az ország gazdasági újjászületéséért. A párt hozzálátott a nép alkotóerőinek szervezéséhez, nagy bizottsága a szocialista társadalom termelőerőinek fejlődését és a munka termelékenységének emelését.

A szovjet szocialista népgazdasági rendszer ereje és fölénye a tőkés rendszer felett abban áll, hogy a szocialista rendszerben az állam, mely a dolgozók kezében van az egész nép érdekeit szem előtt tartva, a fejlődés objektív törvényeit szem előtt tartva, irányítja a gazdaság fejlesztését. A szovjet társadalmi rend lehetővé tette a Szovjetunió ter-

melőerőinek tudományosan kidolgozott, egységes terv alapján való teljes kiaknázását.

A szocialista gazdasági rendszer új erőket és forrásokat tárt fel, melyek döntő hatást gyakoroltak a gazdasági fejlődés jellegére, lendületére és ütemére. A fejlődésnek gyors irama tette lehetővé a termelés színvonalának hallatlan emelését. A Párt azonban nem érthette be ennyivel, a Párt előtt az a feladat állt, hogy az országot ipari országgá, a tőkés országoktól független ipari nagyhatalommá fejlessze.

A szovjet nép sikeresen valósította meg a hatalmas feladatokat.

A háború előtti öt éves tervek, a szocialista iparosítás és a mezőgazdaság kollektivizálása eredményeképpen és csakis a szocialista iparosítás, mindenekelőtt a nehézipar és ennek szíve a gépipar fejlesztése és a nagyüzemi szocialista mezőgazdaság kifejlesztése eredményeképpen, — mely a szocializmus építésének, a munkás-paraszt szövetség megszilárdításának, a népjólét emelésének, a védképesség fokozásának egyedül járható útja — a Szovjetunió 13 év alatt gyökeresen átalakult és erős, korszerű nagyiparral és mezőgazdasággal rendelkező szocialista nagyhatalommá vált. Sokszorosára emelkedett az iparcikkek termelése, az ország iparát és mezőgazdaságát teljesen új, modern technikai alapokon építették fel. Az új iparágak, köztük a fejlett hadiipar megteremtése megerősítette az ország katonai és gazdasági hatalmát, biztosította az országnak az aktív védelemre való felkészülését. A szovjet nép már a Nagy Honvédő Háború előtt megteremtette a Szovjet Hadsereg rendíthetetlen erejének anyagi alapjait. Új honvédelmi ipar jött létre, új repülőgép-, harckocsi-, ágyú-, lőszer-, stb. gyárak épültek. Ezt követelték meg a kapitalista környezet viszonyai között a Szovjetunió érdekei.

A Nagy Honvédő Háború teljes mértékben megmutatta a Szovjetunió szocialista gazdaságának erejét és életképességét. A hitleri fasiszták 1941 telére, a Szovjetunióra rákényszerített védelem időszakában hatalmas területeket foglaltak el. Ez a terület adta a háború előtt az egész széntermelés 63, az öntöttvas-termelés 68, az acéltermelés 58, az alumínium-termelés 60, a gabonatermelés 38 százalékát. A szovjet népet azonban nem törték meg az óriási veszteségek és az ebből fakadó nehézségek. A Bolsevik Párt vezetésével a munkásosztály, a kolhozparasztság és a szovjet értelmiség igen rövid idő alatt állította át munkáját a háborús követelményeknek megfelelően. A Szovjetunió keleti vidékein új, hatalmas bázisok alakultak ki. A szovjetállam a szervezés terén is magasan felülmúlta az ellenséget és szétfoszlatta a németek utolérhetetlen szervezési képességéről szóló legendát.

1942 nyarától kezdve a Szovjetunió hadigazdasága már fennakadás nélkül és kellő mennyiségben látta el a hadsereget elsőrendű fegyverzettel. A Szovjet Hadsereg felszerelésének és ellátásának mennyiségi és minőségi fölénye a németekkel szemben, a szovjet nép fáradtságos munkájával megteremtett, e jól megszervezett és gyorsan növekvő hadi-

gazdaságnak köszönhető. A háború évei alatt egy percig sem szünetelt az építőmunka, új ipari üzemek, tárnák, kohók, erőművek építésének munkája. Számos új gyárat helyeztek üzembe, igen nagymértékben emelkedett a termelés és a munka termelékenységé.

Ez a Kommunista Párt szervező és lelkesítő munkájának, a szovjet háiország önfeláldozó tevékenységének volt köszönhető.

A Szovjetunió keleti területein a háború négy éve alatt 29 800 000 tonna szenet termelő új szénbányát, 1 860 000 kilowatt összteljesítményű turbinát, 2 405 000 tonna öntöttvas teljesítményű kohót, 2 475 000 tonna acél teljesítményű martinkemencét, 1 226 000 tonna összteljesítményű fémhengerlő gépet helyeztek üzembe.

1943-ban a hadiipari termelés az Uralban az 1940. évinek hatszorosára, a Volga-melléken tizenegyszeresére, Nyugat-Szibériában 34-szeresére emelkedett. Ez volt a szovjet háiország felelete a sztálini felhívásra: „Éljenjáró haditechnikát a Szovjet Hadseregnek!” 1944-ben a Szovjetunió keleti területein az öntöttvas-gyártás 46 százalékkal, az acélgyártás 44 százalékkal, a hengereltfém-gyártás 42 százalékkal múlta felül ugyanezen területek 1940. évi színvonalát. Annak ellenére, hogy a déli kohóipar ideiglenesen kiesett a Szovjetunió hadigazdasági gépezetéből, a lőszergyártás vasfogyasztása 1943-ban háromszorosát érte el az 1940. évinek. Ez a mennyiség azt jelenti, hogy a szovjet munkásosztály és hadsereg a front első vonalában harcoló minden fasiszta bandita fejére egy fél tonna löporral és robbanóanyaggal megtöltött fémét juttatott.

Szakadatlanul tökéletesedett a szovjet haditechnika és magasan felülmúlta a fasiszták által agyondicsért hitlerista technikát. A Szovjet Hadsereg főlénye tüzérségi felszerelés és a tüzérség kihasználása terén nyilvánvaló volt. Ugyanilyen főlényt harcolt ki a Szovjet Hadsereg a légierő, különösen a csatapultók kihasználásában. A szovjet harcokcsik minőségi tekintetben is magasan felülmúlták a német harcokcsikat.

Mint ismeretes, a Szovjetunióban a Nagy Honvédó Háború folyamán 29-szer annyi ágyút, 89-szer annyi aknavetőt, 78-szor annyi gépfegyvert, csaknem hat és félszer annyi puskát és majdnem hétszer annyi töltényt gyártottak, mint a cári Oroszországban az első világháború idején. A mennyiségi növekedéshez azonban a minőségi változásokat is hozzá kell venni. A reaktív lövedékek és lövegek, az elsőrendű nehéz és légvédelmi ágyuk, a korszerű nehézharokcsik, a nagysebességű repülőgépek, a csatapultók, a nagyméretű aknavetők, a gyorstüzelő géppuskák, géppisztolyok és automata puskák elévülhetetlen dicsőséget szereztek a szovjet haditechnikának és a Szovjet Hadseregnek.

Az új nyersanyagbázisak feltárása mellett a hadsereg ilyen hatalmas méretű ellátását, a nyersanyagtermelés fokozását a szovjet háiország csak azért tudta megoldani, mert a Párt útmutatása alapján a szovjet mérnökök és technikusok, az éljenjáró dolgozók, a legmeszebbmenő taka-

rékosságot valósították meg a nyersanyagok felhasználása terén és merész újításokkal pótolták az esetleg szűkében lévő nyersanyagokat. A páncélacélgyártásnál pl. a duplex rendszerről a martinkemencékben való gyártásra való áttérés a háború két és fél éve alatt a páncélkészletek 350 000 tonnával való emelését tette lehetővé. A páncéltörő-lövedékek gyártásánál a nikkell- acélról a króm-acélra való áttérés két és fél év alatt 7500 tonna megtakarítást eredményezett. A géppisztoly és géppuska lövedékek hüvelyének gyártásánál az áttérés a sárgarézről a bimetallra másfél ezer tonna sárgaréz megtakarítását biztosította, a puska lövedékek gyártásánál a bimetallról a részben a vasra való áttérés 12 000 tonna bimetall megtakarítását eredményezte.

Igen nagymértékben megnőtt a munka termelékenysége. Ez biztosította az egyes, főképp a hadiipari gyártmányok előállítására fordított munkaidő csökkenését. Míg pl. az IL—4 mintájú repülőgép megépítése 1941-ben 20 000 munkaórát vett igénybe, 1943-ban már csak 12 500 munkaórát. A PE—2 mintájú repülőgép gyártására fordított idő 25 300 munkaóráról 13 200 munkaóra csökkent. Hasonló volt a helyzet a tüzérségi üzemekben. A 152 mm-es ágyúknál 4500-ról 2500-ra, a 76 mm ezredlövegeknél 1200-ról 800-ra, a hadosztálylövegeknél 2200-ról 600-ra csökkent a munkaóraszükséglet. A T—34. harckocsi elkészítéséhez 1941-ben 8000 munkaóra volt szükséges, 1943-ban már csak 3700. Ennek tudható be, hogy 1942—43 között, egy év alatt a repülőgépgyártás 37 százalékkal, a légelhárító-ágyúk gyártása 65 százalékkal, a gépfegyvereké 74 százalékkal, a rohamlövegek gyártása pedig 71-szeresére emelkedett.

A termelés ilyen emelkedése csakis a szocialista állam, a Kommunista Párt irányításával, a Szovjetunió népeinek hősi munkájával volt elérhető. A haditermelés fokozását és a Szovjet Hadsereg ellátását a legjobb technikával, a hadiiparnak, a háború idején elért rendkívüli fejlesztése és mindenek előtt az a szilárd ipari bázis biztosította, mely a Szovjetunióban még a Nagy Honvédő Háború előtt jött létre. Ez eredményezte a Szovjet Hadsereg elsőrendű haditechnikai felszereléssel való ellátását.

A szocialista ipar és a szocialista közlekedés mellett a szocialista mezőgazdaság is megoldotta mindazokat a nagy feladatokat, amelyek elé a Nagy Honvédő Háború állította. Csakis a mezőgazdaság szocialista átalakításának, a nagyüzemi szocialista mezőgazdaság létrehozásának köszönhető, hogy a háború alatt, a legkritikusabb helyzetben a mezőgazdaság, vetésterületét állandóan növelve folyamatosan képes volt biztosítani a hadseregnek és a hátországnak élelmiszerral és az iparnak nyersanyaggal való ellátását. Amíg pl. a beszolgáltatott, illetve felvásárolt gabonamennyiség az első világháború alatt a cári Oroszországban 1399 millió pudot ért el, Szovjet-Oroszország fennállásának első időszakában 1918—21-ben pedig csak 920 millió pudot tett ki, a Szovjetunióban 1941—44-ben, a leggazdagabb gabonatermő terület Ukrajna és

Észak-Kaukázus német megszállása ellenére is meghaladta a 4264 millió pudot, vagyis több mint háromszorosa volt az első világháborúénak. A burgonya vetésterülete 1940—44 között Nyugat-Szibériában 53 százalékkal, Kelet-Szibériában 74,8 százalékkal nőtt meg. Az állami gazdaságokban a főzelékfélék vetésterülete 1944-ben háromszorosát érte el az 1940. évinek.

A szocialista mezőgazdaság ezeket a hatalmas eredményeket annak ellenére is képes volt megoldani, hogy a háború következtében igen sok munkabíró férfit kellett a mezőgazdaságból kiszakítani. A frontra távozó férfiak helyébe nők, ifjak és gyermekek léptek. A kiesett gépeket és állatállományt sokszor tehenek igába fogásával pótolták. A munka termelékenysége mégis jelentékenyen emelkedett. Sok vidéken a ledolgozott munkanapok 70—75 százalékát a nők végezték el. Helyettesítették a hadbavonult férfiakat. Ők álltak a kolhozok, a munkacsoportok élére, ők fogták kezükbe a traktorok, és kombájnok kormánykerekeit. Míg 1940-ben a traktor- és kombájnkezelőknek csak 9 százaléka volt nő, 1944-ben a traktoristák 81 százaléka, a kombájnkezelők 62 százaléka közülük került ki. „A szovjet nők, ifjak és leányok a haza becsülete és függetlensége érdekében vitézséget és hősiességet tanúsítanak a munka frontján. Méltónak bizonyultak apáikhoz és fiaikhoz, férjeikhez és fivéreikhez, akik a fasiszta szörnyetegekkel szemben védelmezik a hazát.” (Sztálin.) A Nagy Honvédő Háborúban a kolhozparasztság megvédelmezte saját államát, szeretett hazáját, a falu történetében példátlanul álló magasfokú öntudatot tanúsított az általános néperdek iránt, védte a világ egyetlen hatalmát, mely szabad, jómódú és kulturált életet biztosított számára.

A szovjet hátország hatalmas, áldozatkész munkájának eredményeképpen 1945 elején a Szovjet Hadsereg négyszer annyi hadosztállal, ötször akkora tüzérséggel, 15-ször annyi tankkal és ötször annyi repülőgéppel rendelkezett, mint a háború kezdetén. Így vált lehetővé az, hogy a Berlinért vívott páratlanul súlyos utolsó csatában a Szovjet Hadsereg 41 000 lövege, 8400 a tüzérséggel együttműködő repülőgépe, és több mint 6300 legmodernebb harckocsija vett részt. A szovjet hátország pontosan ellátta a haza határától több ezer kilométerre távollévő katonáit mindennel, amire szükségük volt, jóllehet ezen az óriási távolságon a hidakat és utakat a visszavonuló ellenség mind szétrombolta. A Szovjet Hadsereg utánpótlása egy percre sem szakadt meg a nagy távolságok miatt, a Moszkvától—Berlinig terjedő távolság sokkal rövidebbnek bizonyult, mint amekkora a németek számára volt az út Berlinton Moszkváig.

A szovjet társadalmi rend győzelmével együtt a Nagy Honvédő Háborúban diadalmaskodott a szovjet államrendszer is. A hitleristák, akik a Szovjetunió megtámadásának barbár tervét kidolgozták, arra számítottak, hogy kezdeti sikereik következtében összeütközések keletkeznek majd a Szovjetunió munkásai és parasztjai között, viszályok rob-

bannak ki a Szovjetunió népei között és felkelések törnek ki a szovjet hatalom ellen. A fasisztáknak ezek a számításai csúfos kudarcot valloztak. A Szovjetunió munkásainak és parasztjainak szövetsége, az ország népeinek erkölcsi-politikai egysége és barátsága minden megpróbáltatást kiállott, sőt a háború folyamán még jobban megszilárdult. A német fasisztáknak nem sikerült a szovjet emberek tudatát kannibál fajelméletükkel megmérgezniök. Számításaik kudarcra voltak ítélve, mert nem értették meg, hogy a Szovjetunió, mint soknemzetiségű állam nem burzsoá alapon jött létre, amely nemzeti bizalmatlankodást és nemzeti elégedetlenségeket szít, hanem szovjet alapon, mely a nemzetiségek közti baráti érzés és testvéri együttműködés szellemét neveli. A Szovjetunió a Nagy Honvédő Háború időszakában az egész világ számára bebizonyította, hogy mintaképe a soknemzetiségű államnak, melyben a nemzetiségi kérdés és a nemzetek együttműködésének kérdései jobban vannak megoldva, mint bármely más soknemzetiségű államban. A szovjet társadalom a munkások, parasztok és értelmiségiek baráti együttműködésének nagy példaképe, melyben az emberek milliói testvéri segítséget nyújtanak egymásnak, és egy nagy közös ügyért munkálkodnak, a kommunista társadalom felépítéséért. A szovjet társadalom erkölcsi és politikai egységéből fakad a szovjet állam ereje és legyőzhetetlensége, a további növekedés és felvirágozás legfőbb biztosítéka.

A hitleri Németországon aratott győzelem nem csupán a szovjet társadalmi és államrend, hanem az élenjáró szovjet ideológia diadala is volt. „A hitleristák a háború folyamán nemcsak katonai, hanem erkölcsi és politikai vereséget is szenvedtek. Valamennyi faj és nemzet egyenjogúságának országunkban meghonosodott ideológiája, a népek barátságának ideológiája teljes győzelmet aratott a hitleristák vadállati nacionalizmusban és faji gyűlölködésben megnyilvánuló ideológiáján.“ (Sztálin)

A párt vezette ideológiai munka az éltető patriotizmus magasztos eszméivel fegyverezte fel az egész szovjet népet. „A szovjet hazafiság ereje abban áll, hogy nem faji, vagy nacionalista előítéletekre, hanem a népeknek a szovjet haza iránti lelkes odaadására és hűségére, az országunkban élő valamennyi nemzet dolgozóinak baráti szövetségére támaszkodik. A szovjet hazafiságban harmonikusan olvadnak egybe a népek nemzeti hagyományai és a Szovjetunió minden dolgozójának közös érdekei. A szovjet hazafiság nem választja el, hanem ellenkezőleg egységes, testvéri családba tömöríti országunk valamennyi nemzetét és népét. Ebben kell látnunk a Szovjetunióban élő népek megbonthatatlan és egyre szilárduló barátságának alapját. A Szovjetunió népei ugyanakkor tiszteletben tartják a külföldi országok népeinek jogait és függetlenségét és mindig készek voltak békében és barátságban élni a szomszédos államokkal. Ebben kell látnunk államunk és a szabadságszerető népek növekvő és erősödő kapcsolatainak alapját.“ (Sztálin)

Most, amikor a tőkés világban dühöng az amerikai imperialisták által propagált állati sovinizmus és fajelmélet, mikor az imperialisták az ideológiai fronton is az új világháború előkészítését célozzák, különös jelentősége van a proletárinternacionalizmusra és a hazafiságra való nevelésnek. Hazafinak lenni annyit jelent, mint könyörtelen harcot vívni a nacionalizmus és a kozmopolitizmus minden megnyilvánulása ellen, megőrizni a hazafiúi méltóságot, mélyen tisztelni a nép nagy forradalmi és kulturális hagyományait, küzdeni a tudomány és kultúra színvonalának emeléséért és becsületesen dolgozni a haza javára.

A Szovjetunió győzelme a fasiszta Németország és az imperialista Japán felett, mindenekelőtt a szovjet társadalomnak, a gazdasági és államrendszernek, a Bolsevik Párt eszmei és politikai vezetésének, a szocialista iparnak és a szocialista mezőgazdaságnak, a munkásosztály önfeláldozó hazafiasságának, a parasztságnak és az értelmiségnek, az egész hátország hősie munkájának, a szovjet társadalom erkölcsi-politikai egységének, a Szovjetunió népei és osztályai közötti baráti együttműködésnek a győzelmét jelentette. Annak az ügynek győzhetetlenségét, melynek zászlajára Marx—Engels—Lenin—Sztálin neve van írva.

Ez a győzelem azonban, magától értetődően nem lett volna lehetséges olyan hatalmas fegyveres erő nélkül, mint a Szovjet Hadsereg, mely a győzelmet a csatamezőkön közvetlenül kiharcolta. A háború bizonyította, hogy a Szovjet Hadsereg elsőrangú hadsereg, amely teljesen korszerű felszereléssel, tapasztalt tisztikarral rendelkezett és amelynek harci, erkölcsi értéke minden eddigi hadseregét felülmúlta.

A Szovjet Hadsereg ereje abban áll, hogy a felszabadult munkások és parasztok hadserege, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hadserege, a világ első szocialista államát védelmező hadsereg, hogy a Szovjetunió népei közti barátság és testvériség hadserege, a szovjet állam összes népeinek szabadságát és függetlenségét védő hadsereg, hogy az egész világ népei között békét erősítő és védelmező hadsereg, mely minden ország dolgozóinak érdekeit, az egész szabadságszerető emberiséget védelmezi. Ezek az alapvető tényezői és ez az eredete a Szovjet Hadsereg erejének. Ezek a tényezők azonban önmagukban még nem magyarázzák meg a Szovjet Hadsereg katonai erejét. A korszerű háborúban való győzelemhez feltétlenül szükséges a megbízható hátország a harcoló hadsereg hátában, az, hogy a hadseregnek modern és bőséges technika álljon rendelkezésére, az, hogy a hadsereget bátor, fegyvelmezett és öntudatos harcosok nagy tömege alkossa. Ezekhez a tényezőkhöz továbbá elengedhetetlenül hozzá kell járuljon a háború menetében és kimenetelében döntő szerepet játszó hadvezetési művészet is.

A Párt szakadatlanul és fáradhatatlan figyelemmel kísérte a Szov-

jet Hadsereg életének minden tevékenységét, az olyan kérdéseket, mint a fiatal katonák oktatása, a tiszti káderek kiképzése, a hadsereg szakadatlan ellátása haditechnikai eszközökkel, lőszerrel, üzemanyaggal, a fegyverzet korszerűsítése, a katonák és tisztek ellátása, a személyi állomány politikai nevelése, a fegyelem megerősítése, a törzsek munkája, mindig kihangsúlyozva, hogy a szovjet csapatok összes harctevékenysége közül mennyire fontos és elsőrendű a harcolnitudás, a hadművészet és a haditudomány. A Szovjet Hadsereg a háború alatt bőséges harci tapasztalatokra tett szert, milliók sajátították el tökéletesen a fegyverek kezelését, a parancsnokok tizezrei váltak a hadviselés mestereivé, mert napról-napra tökéletesítették a kiképzést, tanulmányozták a háború tapasztalatait és megtanultak úgy harcolni, ahogy azt a győzelem ügye megkövetelte.

A történelem még nem ismerte a hadseregek és népek oly magas erkölcsi szellemét, mint amilyent a szovjet emberek a Nagy Honvédő Háború éveiben mutattak. Évszázadokig nem halványuló fényvel fog élni Gastello kapitány, Matroszov gárdista, Markin páncélos, Korolev partizán, Liza Csajkina, Zója Koszmogyemjanszkaja, Sztálingrad, Szevasztopol, Odessza, Leningrad, Moszkva hőseinek neve.

A krasznodoni Komszomol-parkban az Ifjú Gárda hőseinek sírja felett emelkedő emlékmű ezt a feliratot hirdeti: „Forró véretek cseppjei, mint a szikra világitanak az élet homályában és sok bátor szívet gyujtanak lángra.“ Ezek a szavak méltó emléket állítanak valamennyi szovjet hősnek és lelkesítésül szolgálnak a jövő nemzedék számára.

Az önfeláldozó hazaszeretet, az ebből fakadó tömeges hősiesség volt a Szovjet Hadsereg győzelmének egyik fő forrása.

A Szovjetunió győzelmének lelkesítője, szervezője és vezetője a kommunisták pártja volt. A Párt egyesítette a nép minden erejét, az ország minden erőforrását és eszközét a győzelem kivívására. A Párt adta legjobb erőit a hadsereg megerősítésére és a szilárd háterszág megteremtésére.

A moszkvai pártszervezet pl. rögtön a háború első napjaiban sok ezer harcost adott a frontnak, többszázezer dolgozót mozgósított a város védelmére és a helyi légvédelmi szervezetek részére. Nők, ifjak és leányok ezrei építették a védővonalakat Moszkva körzetében és előterében és tették munkájukkal Moszkvát bevehetetlen erőddé. A moszkvai pártszervezet több mint 10 népfelkelő és kommunista-komszomol hadosztályt alakított és küldött a frontra. A leningrádi pártszervezet tagjainak és tagjelöltjeinek több mint 60 százaléka védelmezte fegyverrel a kézben Leningradot. 160.000 leningrádi kommunista lépett a népfelkelő hadosztályokba. Hasonlóképpen dolgoztak Ukrajna és Bjeloruszszia pártszervezetei és a többi pártszervezetek is. A kommunisták vezetésével százezerszámra állottak be a munkások, a kolhozparasztok és a szellemi dolgozók a Szovjet Hadsereg soraiba és a partizánosztagokba és védték hősiességükkel a szovjet hazát. A Párt

vezetésével keltek fel a Szovjetunió népei, hogy irtóháborút vívjanak az emberiség legádázabb ellensége, a vadállati fasizmus ellen.

Az ukrán nép számos partizánosztagot alakított a pártszervezetek vezetésével, melyek csapást csapás után mértek a fasiszta területablókra. A háború kezdetétől 1945 február 15-ig csupán Ukrajna partizánjai 175.000 ellenséges tisztet és katonát irtottak ki, 2331 szerelvényt, 2230 mozdonyt, 21 páncélvonatot, 24.121 vasúti kocsit, 64 repülőgépet, 527 harckocsit és páncélautót, valamint 30 folyami hajót semmisítettek meg, vagy megrongáltak. 792 vasúti és országúti hidat robbantottak fel, 25 átkelési helyet foglaltak el és tartottak a szovjet csapatok megérkezéséig a Dnyeperen, Dnyesznan, a Pripjatyon és a többi folyókon.

Bjelorusszia partizán hadserege 1943-ban már több mint 300.000 főből állott. Ezek a partizánok példátlan hősiességükkel felbecsülhetetlen segítséget nyújtottak a Szovjet Hadseregnek. Bjelorussziában, Leningrád alatt, a Brjanszki erdőben és más területeken egész „partizánvidékek” alakultak, ahol az ideiglenes német megszállás alatt is mindvégig megőrizték a szovjet hatalmat.

Ennek az egész népet felölelő nagy hazafias mozgalomnak szervezői és lelkesítői a kommunisták, a pártszervezetek voltak, amelyek a partizánmozgalom vezérkaraivá alakultak át. Így pl. Fjodorov, a Szovjetunió kétszeres hőse a háború előtt a Csernyigov területi párt-szervezet titkára volt, a háború alatt pedig egy olyan partizánkötelék parancsnoka, amely több mint 700 német szerelvényt pusztított el, közel 50 hidat felrobbantott, megbénítva ezzel az ellenség közlekedését. Kovpak, a Szovjetunió kétszeres hőse 60 főnyi partizánosztagát fejlesztette olyan félelmetes és hatalmas erővé, mely állandó rémületet keltett a fasisztákban és a pusztító csapások sorát mérte rájuk.

A kommunisták közül kerültek ki olyan félelmet nem ismerő partizánparancsnokok, mint Sztrelec, Duka, Naumov, Rudnyev, a Szovjetunió hősei és sokan mások, akik személyes példaadásukkal felbecsülhetetlen értékű szervező hatást gyakoroltak a nép tömegeire, a fasiszta megszállókkal szemben tanúsított makacs ellenállásra.

A Kommunista Párt lelkesítette és vezette a munkások és kolhozisták millióit a fronton és a partizánosztagokban tanúsított halhatatlan haditettekre. Ugyanilyen hőstetteket hajtottak végre a munka frontján a természetben dolgozó munkások, mérnökök és a kolhozok dolgozói. A Párt vezetésével vált a szovjet állam egységes katonai táborrá.

A párt felhívása „Mindent a frontnak, mindent a győzelemért!” vált valamennyi szovjet ember harci jelszavává. A párt vezetése vitte sikerre azt az igen bonyolult és hatalmas szervezőmunkát, melyet a szovjet és gazdasági szerveknek, valamint a közlekedésnek meg kellett oldania. A kommunista párt vezetésével mutattak példát a hátorszában és a fronton egyaránt az áldozatos, hősi, kitartó munkára.

A Szovjet Hadsereg és a szovjet nép hatalmas ereje a párt vezetéséből, a párt helyes politikai irányvonalából, tudományos program-

jából, bölcs és rugalmas taktikájából, szerveztségéből, vasfegyelméből és éberségéből fakadt. Ezek a tulajdonságok és a néppel való szerves kapcsolat tették a pártot az egész ország vezető és irányító erejévé. A párt tagjai a nép legjobb, élenjáró képviselőiből, a mélységesen elvhű, vasakaratú, bátor, szerény, becsületes és a néphez hű emberekből kerülnek ki. „Csak a kommunizmus őszinte hívei, csak azok, akik lelkiismeretes odaadással viseltetnek a munkásállam iránt, csak a becsületes dolgozók, csak a kapitalizmus alatt elnyomott tömegek képviselői jönnek majd a pártba. Csakis ilyen párttagokra van szükségünk” — tanította a párt halhatatlan alapítója, Lenin elvtárs, és a párt mindvégig megtartotta ezt az útmutatást. Ez magyarázza a párt szerves és elszakíthatatlan kapcsolatát a néppel, a nép határtalan szeretetét, odaadását és tiszteletét a pártban. Ebben rejlik a párt legyőzhetetlen ereje. Ezért volt az, hogy éppen a háború legveszélyesebb pillanataiban ezerszámra léptek be az öntudatos, bátor és hazájukhoz hű szovjet emberek a pártba. A párt 1942 első felében 431.850 szovjet hazafit vett fel tagjelöltjéül, az év második felében pedig 640.238 fővel növekedett a létszám.

A párt tehát, miközben megszervezte az ellenség visszaverését, vezette a hatalmas arányú hadműveleteket és kifejlesztette a Szovjet Fegyveres Erőket, egyidejűleg kiaknázza és mozgósította a nép minden erejét, a hős Szovjet Hadsereg támogatására. A párt vezetése, a kommunisták személyes példaadása tette tömeges jelenséggé a hősiességet. A kommunisták élenjáró szerepét bizonyítja, hogy a Szovjetunió hőse kitüntetését elnyert harcosoknak 65 százaléka volt kommunista és 13 százaléka volt komszomolista. A kitüntetésekkel és rendjelekkel kitüntetettek közül kb. minden második kommunista, vagy komszomolista volt.

A pártszervezet nagy ereje biztosította a szovjet nép számára a teljes győzelmet, a legerősebb és legádázabb ellenség felett, a legsúlyosabb háborúban, amelyet valaha is feljegyzett a történelem.

A Szovjet Fegyveres Erők fennállásuk egész folyamán a szovjet hadtudomány alapján épültek fel, nyertek kiképzés és folytatták hadműveleteiket. Ez a tudomány, mely a marxista-leninista tanításokon alapszik és magáévá tette mindazt, ami a mult hadviselési művészetében a legjobb volt, kimerítő választ ad a korszerű háború folytatásának és a győzelem kivívásának minden problémájára. A szovjet hadtudomány bátran szakított a régi „klasszikus” hadtudomány hagyományaival, melyek csak a stratégiai és taktikai kérdéseket ölelték fel és merészen túllépte ezeket a kereteket. A szovjet hadtudomány a helyes stratégiai és hadműveleti tervek mellett megköveteli a terveknek az ország lehetőségeinek megfelelő gazdasági biztosítását és azt tartja, hogy a jó stratégiai és hadműveleti tervek, jóllehet fontos fel-

tételei a háború megnyerésének, egymagukban, a gazdasági lehetőségek figyelembevétele nélkül nem elegendők a győzelemhez. Emellett elengedhetetlen feltételnek tartja a nép és a hadsereg magas erkölcsi szellemét a háború egész folyamán.

A szovjet állam és a Szovjet Hadsereg a Nagy Honvédő Háború egész folyamán biztosítani tudta mindezeket a feltételeket.

Tíz évvel ezelőtt Európában véget ért a háború. A Szovjet Fegyveres Erők győztesen kerültek ki a halálos párviadalból, megsemmisítő csapást mértek a hitleri fasizmusra, saját barlangjában tiporták szét a fasiszta fenevadat. A békeszerető emberiség évre-évre mélyebben ismeri fel a Szovjet Hadsereg felszabadító küldetésének nagyságát, s az évek múlása nem homályosítja a szovjet nép világtörténelmi hőstettét.

A második világháború, melyet a nemzetközi reakciói erői készítettek elő s a fasiszta államok robbantottak ki, óriási veszélybe sodorta az egész emberiséget. A haladás és a civilizáció ügye forgott kockán. Ez a magyarázata, hogy a szovjet nép nagy szabadságharca — mint azt a halhatatlan Sztálin már a háború kezdetén előre látta — egybeolvadt a világ népeinek a függetlenségért, a demokráciáért, a szabadságért vívott küzdelmével. A népek szerte a világon, mint saját ügyük győzelmére tekintettek a Szovjet Hadsereg fényes diadalaira, meleg együttérzésük és büszkeségük kísérte Moszkva és Sztálingrád, Kurszk és Belgorod, Kiev és Minszk, Leningrád és Tallin, Jassy és Lvov győzöt, a Visztulánál, a Nyemennél, a Dunánál és az Oderánál, Budapest, Bécs és Berlin alatt diadalmaskodó győzteseket. A szovjet nép felszabadító háborúja — éppen jellegénél fogva — húséges szövetségesekre talált mindazon népek soraiban, melyek saját szabadságukért és függetlenségükért szálltak síkra. A Szovjet Hadsereg oldalán és a Szovjet Hadsereg győzelmeitől lelkesítve ragadtak fegyvert Franciaország és Belgium, Olaszország és Görögország, Lengyelország, Csehszlovákia és Jugoszlávia hős partizánjai, s ha az előbbieknél szerényebb körülmények között, a magyar nép legjobb fiai is. Vállvetve harcoltak a Szovjet Hadsereggel a közös ellenség ellen a lengyel és csehszlovák, később a bolgár és román csapatok és az új magyar hadsereg első alakulatai is. Az angol és amerikai nép legjobb fiai közül is sokan áldozták életüket a győzelemért. Mindez pillanatra sem homályosítja el azt a történelmi tényt, hogy a szovjet nép viselte a harc oroszlánrészét és hozta a legnagyobb áldozatokat az öldöklő küzdelemben. A népek tudják ezt, ezért övezik soha el nem múló hálával és szeretettel a „győztes“ népet.

Az egész haladó emberiség nap, mint nap jobban ismeri fel az események tükrében, hogy a Szovjet Hadseregnek a Nagy Honvédő Háborúban aratott fényes győzelme megváltoztatta a világtörténelem

egész menetét. A fasiszta államok legyőzésének eredményeképpen gyökeresen megváltozott az egész nemzetközi helyzet. Meggyengültek a reakció és az imperializmus hadállásai, megnövekedtek a szocializmus és a demokrácia erői.

Közép- és Délkelet-Európa népei, miután a Szovjet Hadsereg felszabadította őket a fasiszta iga alól, megdöntötték a földesurak és tőkésök hatalmát és népi demokratikus rendet teremtettek hazájukban. A nagy kínai nép — a dicső Kínai Kommunista Párt vezetésével — hatalmas győzelmet aratott az imperializmus erői felett. A kínai népi forradalom győzelme és a Kínai Népköztársaság megalakulása a szocializmus és demokrácia ügyének egyik legnagyobb eddigi diadala. Felbecsülhetetlen nemzetközi jelentősége van a Német Demokratikus Köztársaság létrejöttének is. Ily módon egy sor ország visszavonhatatlanul letért a kapitalizmus talajáról és a szocialista fejlődés útjára lépett.

Felmérhetetlen jelentőségűek azok a változások, melyek a gyarmati és félgymarmati országokban mennek végbe, ahol egyre nagyobb tömegek vesznek részt a szabadságért és függetlenségért folyó harcban. Az évszázados gyarmati elnyomás igájában senyedő népek felébredtek. Ez az ébredés, melynek kézzelfogható bizonyítéka a bandungi értekezlet, az imperializmus gyarmati rendszerét végleges megrendüléssel fenyegeti. De az imperialista monopóliumok, melyek hozzászoktak, hogy más népek vére és szenvedése árán hatalmas profitot zsebeljenek be, nem akarnak lemondani pozíciójukról, újabb és újabb tömbök kovácsolódásával igyekeznek befolyásukat fenntartani. A történelmi fejlődést azonban semmilyen erő sem gátolhatja. Az igaz ügy, mint azt a Szovjetunió, Kína, Korea, Vietnam példája is napnál világosabban bizonyítja, legyőzhetetlen.

Tíz esztendővel ezelőtt, a Szovjet Hadsereg győzelmes fegyverei nyomán a hön áhított béke hajnala virradt az annyit szenvedett vén Európára. A ragyogó tavaszi égen azonban rövidesen újra sötét felhők kezdtek gyülekezni. Az amerikai—angol blokk államai, melyek már a háború alatt se teljesítették híven szövetségi kötelezettségeiket és a fasiszmus erőinek megóvására törekedtek, mindjárt a háború befejezése után letértek a teheráni, jaltai és potsdami egyezmények vonaláról s a fasiszmustal való megbékélés, a Szovjetunióval való ellenségeskedés útjára léptek. Jóformán véget sem ért még a népekre annyit szenvedést hozó második világháború, máris a harmadik világégés kirobbanását kezdték előkészíteni.

Az imperialista vezető körök agresszív politikája, tömörülésre készítette a béke és a szocializmus híveit.

A népek létrehozták a béke, a demokrácia és a szocializmus egységes, hatalmas 900 milliós táborát, s szoros testvéri egységben követik e tábor vezetőjét, a Szovjetuniót, a világbéke megdönthetetlen támaszát.

A Szovjetunió érdekei nem választhatók el a világbéke ügyétől. A szovjet nép számtalanszor bebizonyította ezt a történelem folyamán.

A második világháborúban sem csupán a háború megnyerése volt a szovjetállam hadicélja, hanem az is, hogy a győzelem segítségével — ha nem is örökre, de legalább hosszú időre — megghiúsítsa az új agresszió, az új háború kirobbantását.

A szovjet nép, a szovjet kormány vezetésével a háború befejezése óta is következetesen és szívósan küzd e nemes cél eléréseért. A békés együttélés lehetőségének lenni—sztalini elvéből kiindulva világrahangzóan leplezi le az új agresszorokat és hirdeti az elintézetlen kérdések békés úton való, az érdekelt országok kölcsönös megegyezésén alapuló megoldásának politikáját. Ezt a politikát, a szovjet állam tettekkel igazolt béketőrekvéseit az egész haladó emberiség melegen támogatja. A világ népei gyűlölik a háborút. A népek a béke fenntartásáért és megszilárdításáért harcolnak s ezért a célert fognak a jövőben is egyre elszántabban síkra szállani.

Erre annál is inkább nagyobb szükség van, mert az agresszív imperialista körök nem akarnak számolni a nemzetközi helyzetben bekövetkezett történelmi változásokkal s elvakult dühükben visszafelé igyekeznek forgatni a történelem kerekét.

Az amerikai agresszorok, a szétvert fasiszták méltó utódai most az amerikai imperializmus örült viláгурalmi terveit akarják megvalósítani. Azok, akik a fasiszta fenevadat útjára indították, nem tanultak a leckéből és újabb agressziós kalandokon törik fejüket, pedig keservesen ráfizet, aki figyelmen kívül hagyja a történelem tanulságait. A történelem tapasztalata ugyanis a háborús gyűjtogatók ellen szól. Az első világháború, melyet az imperialisták robbantottak ki, meghozta a Nagy Októberi Szocialista Forradalmat, a szocializmus győzelmét a föld egyhatodán. A második világháború, melyet az imperialisták tulajdonképpen a Szovjetunió népei ellen indítottak, egész sor ország kiszakadását eredményezte az imperializmus láncából s jelentős mértékben összezsugorította a kapitalizmus uralmi szféráját. Semmi kétség, hogy ha az imperialisták — az emberiség túlnyomó részének akarata ellenére — kirobbantanák a harmadik világháborút, saját sírjukat ásnák meg, mert ez menthetetlenül az egész kapitalista rendszer összeomlására fog vezetni.

A ma hitlerei, a világhatalomra törő amerikai imperialisták, a viláгурalomnak ezek az új megszállottjai, most újra azokat a szellemeket élesztgetik, amelyeket egyszer már képteleneknek bizonyultak a hordóba visszaparancsolni.

A nyugatnémet militarizmus feltámasztásáról, az új Wehrmacht felállításáról van szó. Ez az új Wehrmacht egyébként szervezetét, szellemét, személyi összetételét és céljait tekintve, egyáltalán nem tekinthető újnak.

Kijelölt főparancsnoka Creuwell, annakidején Rommel vezérkari főnöke volt, vezérkari főnöke Heusinger náci tábornok, a hitleri hadsereg szárazföldi főparancsnokságának hadművelési osztályvezetője.

Személyügyi főnöke Kunzen altábornagy, ugyanezen parancsnokság személyügyi osztályának vezetője, az új haditörvényszék vezetője, Rosenkranz főbíró, a hitleri katonai bíróság tagja. Olyan vezetői vannak ennek a hadseregnek, mint Gille, volt SS tábornok, Galland repülő tábornok, az új légiereő felügyelője, Speidel volt náci tábornok, Frayer, Flotow, Heuser, Brandstetter és Eberhard náci ezredek, vagy a leendő német haditengerészet parancsnoka, Kretschmer fregattkapitány, akit mint tengeralattjáróparancsnokot Hitler angol hadihajók elsüllyesztéséért tüntetett ki. Lehet, hogy az angol ízlésnek megfelelnek az ilyen szövetségesek, ebbe mi nem szólhatunk bele. A béke hívei — s köztük népünk, melyet annyiszor taposott germán hódító csizmája s melynek oly szomorú történelmi tapasztalatai vannak a német imperializmus agresszivitásáról — azonban nem térhetnek napirendre az effajta események felett. Minthogy az imperializmus agresszív erői egyre fokozzák a fegyverkezési versenyt, s különböző tömböket tákolgatnak össze a békeszerető népek ellen, szembe kell velük helyezni a béketábor országainak a marxista—leninista pártok által sziklaszilárd egységbe összekovácsolt, egyesített erőit.

A párizsi egyezményeket — jóllehet a népek akarata ellenére és a nemzetközi kapcsolatok terén példa nélkül álló megfélemlítések és zsarolások útján — ratifikálták. Tekintettel ezen egyezmények veszélyességére, a béketábor országai se maradhatnak tétlenek. Ez megbocsáthatatlan könnyelműség lenne. Épp ezért — a moszkvai értekezlet határozatainak megfelelően — a legközelebbi napokban Varsóban ismét összeülnek az érdekelt kormányok képviselői, hogy konkrét intézkedéseket tegyenek biztonságuk fokozására, a megfelelő barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződések megkötése és a szerződésben résztvevő államok egyesített katonai parancsnokságának létesítése útján.

Ezt a lépést megköveteli népeink biztonsága és a béke fenntartásának ügye. A magyar nép, mely világosan látja, hogy a Wehrmacht újjászervezése milyen komoly mértékben fenyegeti békénket és függetlenségünket, s melynek számára különös veszélyt jelent az agresszív nyugatnémet militarizmus, amely nem titkolt szándékának, az új Anschluss-nak megvalósításával hazánk határainál állna, egységesen helyesli és teljes erejével támogatja pártunk és kormányunk lépéseit hazánk szabadságának és függetlenségének biztosítására és örömmel vállalja mindazokat a kötelezettségeket, melyek a béke megvédésével kapcsolatban reá hárulnak. A magyar nép, mely hosszú évek fáradtságos és áldozatos munkájával hozta létre igaz ügyének hű védelmezőjét, jó kezekben tudja a Haza biztonságának ügyét s továbbra is, mint eddig, szerető gondoskodással s jogos önbizalommal tekint húsából való húsára, véréből való vérére, a Magyar Néphadsereg, abban a biztos tudatban, hogy az mindig készen áll dolgozó népünk parancsának maradéktalan teljesítésére.

A béketábor országainak népei hatalmas arányú építő munkával vannak elfoglalva s éppen ezért éberen őrt állnak e békés építőmunka vívmányai felett s mindent elkövetnek, hogy biztosítsák a fejlődés további békés útját és államaik kellő biztonságát. Országaink népei békében akarnak élni és baráti kapcsolatokat akarnak teremteni minden más néppel. Éppen ezért továbbra is sikraszállnak a béke és az általános biztonság ügye mellett, a vitás kérdések békés rendezése érdekében.

Ennek a politikának helyességét bizonyítják éppen ezekben a napokban az osztrák államszerződés kérdésében folytatott tárgyalások, melyek egy, az imperialisták által hosszú évek óta halogatott kérdést céloznak a kölcsönös megegyezés alapján megnyugtató módon megoldani s az a biztos tudat, hogy az imperialista hatalmak előbb vagy utóbb a német kérdés békés megoldása érdekében is tárgyalóasztalhoz kényszerülnek s megtárgyalásra kerülnek a Szovjetunió következetes békejavaslatai, a fegyverzet csökkentése, a tömegpusztító fegyverek eltüntetése stb. Ez az egész békeszerető emberiség vágya s ezzel — tetszik nem tetszik — az imperialista uraknak számolniuk kell.

Ezek az urak azt hirdetik, hogy a szocialista tábor országaival nem lehet megegyezni, hogy velünk csak az „erő helyzetéből” lehet beszélni. Esztelen dühükben úgy gondolják, hogy zsarolások és megfélemlítések útján elérhetik aljas céljaikat. Lehet, hogy ezek a módszerek eredményre vezetnek egyes hisztériára hajlamos imperialista vezetőkkel szemben, a mi táborunkról azonban hatástalanul pattannak vissza az effajta kísérletek. A béketábor országai nem könyörögnek a békéért, hanem legyőzhetetlen erejük tudatában harcolnak érte s ha az imperialisták nem állnak el szándékaiktól s mégis az új háború kirobbantásának útjára néznek, közös erővel olyan választ adunk minden támadónak, mely egyszersmindenkorra lehetetlenné teszi az agresszió megismétlődését. Egyesített erőnk — figyelembe véve, hogy a béketábor ma már a fegyverzet minden terén is felülmúlja az agresszorokat — a béke minden hívének erőfeszítéseitől támogatva, elegendő ahhoz, hogy a népek békés életének megzavarására irányuló minden kísérletet megsemmisítve utasítson vissza, egyszersmindenkorra szétzúzza az agresszió erőit s diadalra vigye jogos, igazságos ügyünket. Ha az amerikai imperialisták és szolgálk nem tanultak abból a leckéből, melyet az agresszorok tíz évvel ezelőtt kaptak, a népek olyan újabb leckében részesítik őket, melynek tanulságait — a kapitalizmus világméretű bukása következtében — már nem lesz alkalmuk megszívlelni.

Ebben a harcban velünk a német nép is, nemcsak a Német Demokratikus Köztársaság népe, de a nyugatnémet munkások és dolgozók tömegei is, akik elszánt harcot folytatnak az imperialisták ellen, az egységes, demokratikus, békeszerető Németország létrehozásáért.

A második világháború idején az egész világ meggyőződhetett a szocializmus országának erejéről és hatalmáról. Azóta még jobban megnövekedett a Szovjetunió hatalma, mely a Kínai Népköztársaság és a népi demokratikus országok erejével egyesítve lényegesen felülmúlja az imperialista agresszorok erőit.

A háború híveinek áthághatatlan akadály mered útjában: a népek békeakarata, eltökélt szándéka, hogy nem engedik megismétlődni a hitlerista kalandot, s kicsavarják a bűnös fegyvert az agresszorok kezéből. Hatalmas tábor, egységes, szilárd és legyőzhetetlen erő, mely ma az emberi haladás zászlóvivőjével, a Szovjetunióval az élén a békét védelmezi.

— Mi bízunk erőnkben — mondotta a napokban a Lenin emlékünnepeken Szpilov elvtárs. Válaszul a béke ellenségeinek fokozódó cselszövényeire, a szovjet nép, a demokratikus tábor minden állama megteszi a szükséges intézkedéseket fegyveres erőnek további erősítésére és gazdasági ereje szakadatlan növekedésének biztosítására. Az imperialistáknak nem sikerült megfélemlíteni, sem pedig készületlenül meglepni a béke és a demokrácia táborához tartozó népeket. Ha pedig a népek akarata ellenére az imperialista tábor őrvongó fókolomposai egy új világháborút próbálnak kirobbantani, akkor a Szovjetunió, hűséges szövetségesei, a kapitalista és a gyarmati világ összes haladó erői, amelyek lelkesen támogatják a demokrácia és a béke eszméit, olyan hatalmas és olyan arányú csapásokkal válaszolnak, hogy azok romba döntik az imperializmusnak a dolgozók féktelen kizsákmányolásán, százmilliók leigázásán, a néptömegek szenvedésein és véréen alapuló egész elkorhadt épületét.

A dicső Szovjet Hadsereg tíz esztendővel ezelőtt maradéktalanul teljesítette kötelességét. Nincs kétség aziránt, hogy a korszerű háború megvívásához minden szükségessel rendelkező s azóta is hatalmasat fejlődött Szovjet Fegyveres Erők — szövetségeseikkel együtt — a jövőben is maradéktalanul megoldanak minden feladatot a kommunizmus győzelmének érdekében, az egész haladó emberiség javára.

A magyar nép, mely tíz esztendővel ezelőtt a Szovjetuniótól nyerte vissza szabadságát, s mely az eltelt tíz esztendő alatt nemcsak begyógyította a kegyetlen háború ütötte sebeket, de a Szovjetunió állandó segítségével új országot épített a régi helyén, a dolgozó nép hazáját, dicső történelmi hagyományaihoz híven rendületlenül ott áll a szabadság és a haladás oldalán, a Szovjetunió vezette demokratikus béketáborban, s mindent megtesz, hogy még szorosabban tömörítve sorait, egységesen és tántoríthatatlanul követve pártunk helyes, marxista-leninista irányvonalát, éles harcot folytatva ezek elferdítői ellen, akik le akarnak téríteni bennünket az egyedül helyes útról, népgazdaságunk fejlesztésével, különös gondot fordítva a nehézipar fellendítésére, meggyorsítsa a szocializmus felépítését s védelmi képességének erősítésé-

vel, néphadseregünk fejlesztésével erősítse a békefront ránk eső szakaszát.

A béketábor országai igaz ügyért harcolnak: a béke megvédéséért, a szabadság és függetlenség biztosításáért, a szocializmus építéséért, a kommunista társadalom győzelméért. Ezt az utat halhatatlan tanítóink és vezetőink, Marx—Engels—Lenin—Sztálin mindent legyőző tanítása ragyogja be. S mert híven követjük ezt az utat, nem kétséges, hogy igaz ügyünket — az egész emberiség javára — győzelemre visszük.